

planinski

V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

6

114. LETO / JUNIJ 2009 / 3,20 EUR

Revija
Planinske zveze
Slovenije

**150 let od rojstva
Alojza Knafelca**

**INTERVJU:
Dave Macleod**

NOVO! OBUTEV MAMMUT! PROMOCIJSKE CENE!

MAMMUT
www.mammut.ch

Mt. Nebo GTX

Nova GTX Women

Mt. Vista GTX Women

Mt. Pride GTX

Uvoznik in zastopnik: TERRA MSG d.o.o.

Foto: Thomas Ulrich, arhiv Mammut

Mammut Ljubljana
Dunajska 21
tel.: 01/436-50-64
terra-lj@terra-sp.si

Mammut Maribor
Partizanska 13a
tel.: 02/250-09-66
terraclimb@siol.net

www.terra-sp.si

GorskeSledi
www.gorske-sledi.com

Športno   Okoljevarstveno   Informativno   Kulturno   Poučno

Oddaja, ki prinaša
delček gorskega sveta
tudi v vaše domove.

Na TV Pika, v četrtek, 2. julija, ob 18.30 in v ponedeljek, 6. julija, ob 12.10.

video **OSKAR**
www.video-oskar.com

Vladimir Habjan

Zakaj se ta klin maje?

Junija letos se bolj zavestno kot sicer spominjamo Alojza Knafelca (ne Knafeljca ali celo Knafliča, kot lahko najdemo na spletnih straneh nekaterih planinskih društev!), ki se je rodil pred 150 leti. Za tiste čase je bil izredno sposoben in inovativen možakar. Njegov prispevek k urejanju in zlasti k markiranju planinskih poti je viden še danes.

Markacisti, ki skrbijo za vzdrževanje in označevanje poti, opravijo vsako leto veliko delovnih ur, pa naj gre za rezanje vej, odstranjevanje suhljadi in debel, postavljanje lesenih varoval, popraviljanje kovinskih varoval, poškodovanih zaradi padajočega kamenja in plazjenja snega. Koliko dela, kako zahtevnega, v kakšnih razmerah in vremenu opravijo, vedo le sami. Po mojih izkušnjah markacisti niso prav »glasni« in pogosto jih moramo k temu, da predstavijo rezultate svojega dela, pozivati mi (še vedno premalokrat). Vedno pa se z »ustreznimi oznakami« spomnimo nanje, kadar zaidemo s prave poti, ne najdemo markacije ali pa se kak klin maje ali je jeklenica ohlapna.

Letošnja huda zima planinskim potem zagotovo ni prizanesla. Tolikšnih poškodb terena in poti, takšnih razsežnosti erozije zemlje in posledic rušilnih plazov, kot sem jih videl letos, ne pomnim. Pa se niti še ni vse odkrilo! Vse to pomeni, da bodo imeli markacisti spet obilo dela, in ni rečeno, da – podobno kot lani pri podoru pod Toscem – ne bosta morali spet priskočiti na pomoč država in Slovenska vojska.

Na planinskih poteh posameznik ni problem, problematično je, ko postane dejavnost množična. Starejši se boste še spomnili, da je bila množičnost nekdanj visok ideal planinske organizacije. Danes ni več tako, kar pa ne pomeni, da množičnosti ni več. Nekatera območja (recimo okolica Triglava) so v glavni sezoni še vedno preobremenjena.

Uporabnikov planinskih poti je danes poleg planincev cela vrsta. Gre za najrazličnejše oblike športne rabe gorskega prostora, kot so gorski teki, triatloni, gorsko kolesarjenje, zmajarstvo, jadralno padalstvo, orientacijski pohodi in tekmovanja, vožnja z motornimi sanmi, spusti po divjih vodah, soteskanje ... Čeprav se morda komu zdi čudno, so vsi ti tudi uporabniki poti (tudi turni smučarji lahko uro ali več hodijo po njih s smučmi na ramah). Danes je gorski prostor za mnoge vadbeni poligon. Tem uporabnikom je pomembno le, da so na svoji točki čim večkrat v čim krajšem času, in taki lahko napravijo precej škode. Posledice pa spet »pospravljajo« markacisti ...

Lahko kaj naredimo mi sami? Na poškodbe na poteh opozorimo Komisijo za pota. Ne uporabljajmo bližnjic (stroški sanacije so zelo visoki). Zagotovo bi se dalo tudi kaj izboljšati. Sam si na primer že dolgo želim oštevilčenja poti, kot ga imajo v tujini. Nekateri že lep čas opozarjajo, da bi morale biti zavarovane plezalne poti bolj primerne za samovarovanje, kot so zdaj.

Za okoli 8000 kilometrov slovenskih planinskih poti, ki jih letno uporablja skoraj tri milijone obiskovalcev, skrbi 812 usposobljenih markacistov. Dejstvo je, da gre za strokovno delo, ki ga opravljajo prostovoljci v prostem času in jim ga vsako leto komaj uspe opraviti. Za to pa se jim lahko le zahvalimo. Torej se jim *vsaj* zahvalimo!

Pot proti Razorju
FOTO: DAN BRIŠKI

1 UVODNIK

- 1 **Zakaj se ta klin maje?**
Vladimir Habjan

4 TEMA MESECA

- 4 **150 let od rojstva Alojza Knafelca**
Izidor Furjan
- 7 **Del problematike vzdrževanja planinskih poti**
Tone Tomše
- 11 **Souporaba gorskega prostora**
Tone Tomše
- 14 **Priročnik za markaciste v rokah (zainteresirane) nestrokovnjakinje**
Mojca Luštrek
- 18 **Vajenec**
Dušan Škodič

22 PLANINSTVO

- 22 **»Klicarji glasni smo gorà ...«**
Slovensko planinsko društvo Gorica
Žarko Rovšček
- 28 **Po 30 letih k Everestu**
Tone Škarja
- 33 **Poudarek na projektih Alpske konvencije**
Irena Mušič, Vladimir Habjan
- 36 **Orientacijsko mravljišče na Pohorju**
Manca Čujež
- 38 **Z Lokvarskega griča k sv. Ivanu v Šebreljah**
Rafael Terpin
- 42 **Praznična Slovenska**
Brane Pahor
- 47 **Zimska Ojstrica**
Stane Škrjanec
- 50 **Vprašanje smisla**
Mojca Stritar

53 NA TURO

- 53 **Najlepši dostop na vrh SV greben Kepe**
Gregor Gartner
- 57 **Maglič, 2388 m**
Vlado Vujišič

61 VARSTVO NARAVE

- 61 **En rogat, drugi sinje moder**
Dušan Klenovšek, Martin Vernik

63 VARNO V GORE

- 63 **V gore s čelado**
Matjaž Šerkezi
- 65 **Hitro, preprosto, ekološko**
Kako pravilno varovati z metulji
Jurij Hladnik

68 INTERVJU

- 68 **»Potrebujem pritisk, da učinkovito živim!«**
Dave Macleod,
»endemit škotskega skalovja«
Martina Čufar

73 NAŠA SMER

- 73 **Vsaka baldorija se enkrat konča**
Mateja Pate

74 ALPINIZEM

- 74 **S slovenskega dežja v sardinsko pravljico**
Martina Čufar
- 79 **Moji prvi koraki**
Roman Mihalič

81 NOVICE IZ VERTIKALE

82 ŠPORTNOPEZALNE NOVICE

83 NOVICE IZ TUJINE

84 LITERATURA

86 IZ DEJAVNOSTI PZS

87 NOVICE IN OBVESTILA

- 92 **Kako poznamo naše gore?**
Andrej Stritar

93 PRILOGA

- 93 **Analiza nesreč in reševalnega dela v letu 2008**
Pavle Podobnik

VSEBINE VSEH PLANINSKIH
VESTNIKOV OD LETA 1895 DO
DANES NA WWW.PVKAZALO.SI

OD 1976 DO LANSKEGA LETNIKA
V FORMATU PDF.

planinski VESTNIK

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije
ISSN 0350-4344
Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne
prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer
drugje.

109. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:
Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvoržakova ulica 9, p.p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK: Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:
Marjan Bradeško, Andrej Mašera,
Mateja Pate, Irena Mušič,
Emil Pevec (tehnični urednik),
Andrej Stritar (namestnik odgovornega
urednika), Slavica Tovšak

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:
Schwarz, d.o.o.

NAKLADA: 5280 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom,
pošiljajte po elektronskem mediju na
naslov uredništva ali na elektronski
naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo.

Številka transakcijskega računa PZS
je 05100-8010489572, odprt pri
Abanki, d.d., Ljubljana. Naročnina 32 EUR,
55 EUR za tujino, posamezna številka
3,2 EUR. Članarina PZS za člane A vključuje
naročnino. Reklamacije upoštevamo dva
meseca po izidu številke. Ob spremembi
naslova navedite tudi stari naslov.
Upoštevamo samo pisne odgovore
do 1. decembra za prihodnje leto.

Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje
uredništva. Kopiranje revije ali
posameznih delov brez privolitve
izdajatelja ni dovoljeno.

Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajsanja, povzemanja
ali delnega objavljanja nenaročenih
prispevkov v skladu s svojo uredniško
politiko in prostorskimi možnostmi.

Program informiranja o planinski
dejavnosti sofinancirajo Ministrstvo
za šolstvo in šport in Fundacija za
financiranje športnih organizacij
v Republiki Sloveniji.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Soča
FOTO: MIRKO BUJKLIČ